

19. 8. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ještě jednou a jinak k povaze lhůty k úhradě soudního poplatku

Ve svém předchozím článku jsem se zabýval nedávným rozhodnutím velkého senátu Nejvyššího soudu, v němž byl učiněn závěr, že soudní poplatek musí být připsán nejpozději poslední den lhůty k úhradě na účet soudu, resp. že kolky musí být nejpozději poslední den lhůty doručeny soudu. Tedy že nestačí, pokud je poslední den lhůty zadán příkaz k bezhotovostní úhradě, resp. jsou odeslány kolky poštou. Zhruba ve stejnou dobu ovšem Ústavní soud vydal nálezný, který uvádí zcela opačný závěr - tedy minimálně ve vztahu k platbě kolkovými známkami.

Rozhodnutí velkého senátu

Ve stručnosti je nejprve vhodné připomenout zmiňované rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu, které bylo vydáno pod spis. zn. 31 Cdo 3042/2018.

V něm se mimo jiné konstatuje, že zákon o soudních poplatcích ani občanský soudní řád výslovně neupravují, kterým okamžikem je soudní poplatek zaplacen a proto je třeba podle § 13 odst. 2 zákona o soudních poplatcích postupovat podle daňového řádu. Za den platby se přitom podle § 166 odst. 1 písm. a) daňového řádu považuje u platby, která byla prováděna poskytovatelem platebních služeb nebo provozovatelem poštovních služeb, den, kdy byla připsána na účet správce daně, a dle písm. b) u platby prováděné v hotovosti u správce daně den, kdy úřední osoba platbu převzala. **Je-li tedy soudní poplatek placen bezhotovostním převodem, splní poplatník poplatkovou povinnost až okamžikem, kdy byla platba připsána na účet příslušného soudu.** Daňový řád neupravuje okamžik zaplacení soudního poplatku kolkovými známkami, jimiž lze platit poplatky, které nejsou vyšší než 5.000 Kč. Není-li však lhůta k zaplacení soudního poplatku stanovená podle § 9 odst. 1 a 2 zákona o soudních poplatcích lhůtou procesní, **pak i při placení kolkovými známkami** (které jsou ekvivalentem peněz, ceninou sloužící k platbě soudních poplatků) **se musí uhrazený soudní poplatek touto formou dostat nejpozději poslední den lhůty do dispozice soudu;** nepostačí, je-li podání obsahující kolkové známky poslední den lhůty odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit.

Mališ Nevrkla Legal
Advokátní kancelář / Attorneys At Law

Velký senát Nejvyššího soudu tedy dospěl k jednoznačnému názoru, že při úhradě soudního poplatku bankovním převodem i při zaslání kolkových známek poštou je nutné učinit potřebné úkony s dostatečným předstihem před koncem lhůty, aby byla platba připsána na účet soudu, resp. zásilka s kolkovými známkami doručena nejpozději poslední den lhůty.

Navazující rozhodnutí a rozšíření výkladu na další platební povinnosti

Citované rozhodnutí již přitom rezonuje v další rozhodovací praxi, kdy například v rozhodnutí ve věci spis. zn. 29 ICdo 141/2018 ze dne 30. května 2019 Nejvyšší soud na toto rozhodnutí odkazuje a obdobný závěr činí též ve vztahu k úhradě jistoty na náklady řízení incidenčního sporu o popření pohledávky věřitelem. Konstatuje totiž, že **lhůta ke složení jistoty na náklady řízení incidenčního sporu** určená ustanovením § 202 odst. 3 insolvenčního zákona je při platbě jistoty prováděné na základě bezhotovostního příkazu k úhradě prostřednictvím banky (poskytovatele platebních služeb) **zachována, jen je-li stanovená částka (jistota) nejpozději posledního dne lhůty připsána na účet příslušného insolvenčního soudu.**

Opačný názor Ústavního soudu

Ačkoli by se tedy mohlo zdát, že otázka povahy lhůty k úhradě soudního poplatku je vyjasněna, není tomu tak. Jen několik týdnů po vydání shora citovaného rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu totiž Ústavní soud vydal nálezný ve věci spis. zn. I. ÚS 2535/18, v němž (minimálně ve vztahu k platbě prostřednictvím kolkových známek) potvrdil zcela opačný závěr, tedy že **pro zachování lhůty postačí předat kolkové známky k poštovní přepravě.** V této souvislosti pak mimo jiné k argumentaci daňovým řádem uvedl, že odkazoval-li Nejvyšší správní soud na úpravu dne platby daně (poplatku) podle § 166 odst. 1 daňového řádu, zásadní závěr z toho pro věc učinit nelze. Daňový řád zde upravuje den platby jen některých způsobů placení daně, přičemž **platba kolkovými známkami zde upravena zjevně není.**

Ted' se v tom, člověče, vyznej!

K výše uvedenému nálezu Ústavního soudu je třeba konstatovat, že se týká úhrady poplatků ve správním soudnictví, zatímco citované rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu se zabývalo úhradou soudního poplatku v obecném občanském soudním řízení. Dle mého názoru **by však tento rozdíl neměl odůvodňovat zcela odlišné vnímání povahy lhůty k úhradě soudní poplatku.**

Další odlišnost lze sledovat v tom směru, že velký senát Nejvyššího soudu shodně konstatuje, že **lhůta je zákonná při úhradě poplatku převodem i při zaslání kolkových známek**, tedy že v obou případech musí být poplatek v dispozici soudu poslední den lhůty, ať již ve formě částky připsané na účet nebo fyzicky doručených kolkových známek.

Naproti tomu **Ústavní soud se výslovně vyjadřuje jen ke lhůtě k odeslání kolkových známek.** Poukazuje přitom na absenci pravidel daňového řádu pro určení dne platby kolkovými známkami. Lze to tedy chápat tak, že pokud daňový řád pro určitý způsob placení daně den platby upravuje, je v takovém případě třeba se touto úpravou řídit? Znamená to, že u bezhotovostních převodů, kde daňový řád den platby stanovuje, by musel být poplatek připsán na účet soudu nejpozději poslední den lhůty?

To by z mého pohledu byl dosti nevhodný výklad, neboť by pak pravidla pro úhradu poplatku kolkovými známkami byla o poznání benevolentnější.

Jelikož však i shora citované rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu bylo napadeno ústavní stížností, lze předpokládat, že se situace dále vyjasní. Do té doby **lze jedině doporučit, aby se účastníci řízení řídili spíše přísnějším výkladem**, tedy že poplatek (při bezhotovostní úhradě i při odeslání kolkových známek) musí být v dispozici soudu nejpozději poslední den lhůty. Tedy že nestačí poslední den lhůty toliko zadat příkaz k úhradě, resp. odeslat kolkové známky. Jistě tímto opatrnějším přístupem předejdou možným komplikacím.

JUDr. Jakub Celerýn

advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář](#)

Kováků 554/24

150 00 Praha 5

Tel.: 296 368 350

e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)